

Sisäministeriö

Lausunto luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen tilannekuvatoiminnasta

Sisäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen tilannekuvasta. Oikeusministeriö nostaa esiin seuraavat huomiot. Muilta osin oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Asetusluonnoksen 5 §:n 3 momentin mukaan tilannekuvadokumentit tulee säilyttää viiden vuoden ajan. Muistiossa säännöstä on perusteltu niin, että analysoitu tilannekuvadokumentti tulisi säilyttää tarvittavassa laajuudessa viiden vuoden ajan myöhempää käyttötarkoitusta varten, kuten tutkintaa, toiminnan kehittämistä tai arviointia varten (s. 5).

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 21 §:ssä säädetään seikoista, jotka on otettava huomioon säilytysaikoja määritettäessä, jos tietoaineiston tai asiakirjan säilytysajasta ei ole säädetty laissa. Näitä ovat tietoaineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaisen tarpeellisuuden ohella muun muassa oikeusturvaan ja rikosoikeudellisiin vanhentumisaikoihin liittyvät seikat. Mikäli asetuseruonnoksessa mainittu säilytysaika ei perustu muuhun lainsäädäntöön, tulisi säilytysajan pituus arvioida ja perustella suhteessa tiedonhallintalaissa säädettyihin perusteisiin.

Lisäksi oikeusministeriö kiinnittää huomiota ehdotukseen siitä näkökulmasta, onko säilytysajasta asianmukaista säätää sisäministeriön asetuksella. Tiedonhallintaa ei ole mainittu asetuksenantovaltuudessa. Säilytysaikoja koskevan säännöksen sisältyminen asetuksenantovaltuuden piiriin on siten tulkinnanvaraista ja edellyttää vähintäänkin perustelemista.

Tiedonhallintalakia koskevassa hallituksen esityksessä on kuvattu lainsäädännöllistä pohjaa säilytysaikoja koskevan säännöksen taustalla (HE 284/2018 vp, s. 102-105). Säännöksen tarkoituksena on ollut, että säilytysajoista olisi tarpeen säätää erikseen laissa vain, jos säilytysajan määrittelyssä poiketaan pykälässä säädettyistä perusteista taikka säilytysaikojen määrittely lain tasolla on tarpeen esimerkiksi Euroopan unionin lainsäädäntöön liittyvien syiden vuoksi taikka jos kysymys olisi erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen taikka muiden arkaluonteisten tietojen säilytysajoista. Silloin kun säilytysaika määritellään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain nojalla, vastuu on tiedonhallintayksiköllä.

Asetuseruonnoksessa ehdotettu säilytysaika koskisi ilmeisesti sisäministeriön ohella muun muassa hyvinvointialueita, jotka ovat tiedonhallintalain 4 §:n mukaan itsenäisiä tiedonhallintayksiköitä. Mikäli ehdotettu säilytysaika perustuu tiedonhallintalain mukaisiin perusteisiin, asetuksenantovaltuuden riittävyttä on erityisesti tältä osin aiheellista arvioida.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Johanna Suurpää

Neuvotteleva virkamies

Johanna Hautakorpi

Jakelu

SM Sisäministeriö

VN/10916/2023-OM-41

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: